

Saksbehandler: Einar Tjelle

Saksdokumenter:

Årsmelding 2012: <http://www.kirkensnodhjelp.no/About-NCA/Publications/Annual-Review/>

Protokoll fra representantskapsmøte i Kirkens Nødhjelp 24. juni 2013

Kirkemøtets vedtak om «Misjon til forandring»

Biskop Atle Sommerfeldts innlegg til SMM-styret 13.6.13 (se vedlegg til referat fra fellessamling SMM 13.06. 2013, sak MKR 22/13.8)

Den norske kirkes engasjement/forpliktelse overfor Kirkens Nødhjelp

Sammendrag

Den norske kirke er en sentral oppdragsgiver for Kirkens Nødhjelp, og det er viktig med en regelmessig refleksjon over hvilke muligheter og forpliktelser dette gir. Kirkens Nødhjelp er en viktig økumenisk diakonal organisasjon for global rettferdighet som ivaretar et nødvendig oppdrag for Den norske kirke. For menighetene i Den norske kirke er det avgjørende at det legges til rette for både å bidra og selv bli utfordret. Vedtaket i KM-sak 7/12: *Misjon til Forandring* gir også rom for Kirkens Nødhjelps del av oppdraget, samtidig som det er viktig å samtale videre om muligheter og grenseopp-ganger for et utvidet misjonsbegrep («holistic mission»). En samtale i MKR bør gi innspill til et strategisk samarbeid framover.

Forslag til vedtak

1. Mellomkirkelig råd tar Kirkens Nødhjelps Årsmelding 2012 og Protokoll fra representantskapsmøte i Kirkens Nødhjelp 24. juni 2013 til orientering.
2. Mellomkirkelig råd stadfester den viktige rollen Kirkens Nødhjelp spiller som sentral samarbeidspartner for Den norske kirke og de økumeniske organisasjonene, i et felles diakonalt arbeid for global rettferdighet, holdningsarbeid og beslutningspåvirkning.
3. Mellomkirkelig råd utfordrer Kirkens Nødhjelp til å bruke KM-vedtaket 7/12 aktivt, og til en videre samtale om «holistic mission».
4. Mellomkirkelig råd kommer med følgende innspill til felles strategi-arbeid:
.....

På årets representantskapsmøte var det en egen sak om samarbeidet mellom Kirkens Nødhjelp og oppdragsgiverne fram mot 2020, konkretisert i:

- a) hva det betyr for den enkelte menighet å være oppdragsgiver for Kirkens Nødhjelp, og
- b) forholdet mellom diakoni og misjon etter KM-vedtak 7/12 om *Misjon til forandring*.

På den ene siden gir dette vedtaket en anerkjennelse til det «helhetlige oppdraget og sendelsen» som kirkene utfordres på. På den annen side ser vi en pågående diskusjon hvor «Mission» utfordrer et tradisjonelt misjonsbegrep i en norsk kontekst. Her trengs ytterligere oppklaringsrunder.

Samarbeidsrelasjoner mellom Den norske kirke og Kirkens Nødhjelp

Under har vi listet opp en del større og mindre eksisterende samarbeidsområder. I tillegg er det årlige koordineringsmøter mellom MKR og KNs ledergruppe, og en rekke ad hoc-møter/relasjoner, felles fora, web-oppslag, kronikker osv.

Område/tema	Aktør(er)	Tid
Fasteaksjonen	Konfirmanter/menigheter	Årlig
Ofringer, Prosjektstøtte/ vennsgrupper, ressurser til menigheter	Menigheter, enkeltpersoner/grupper	løpende
Samarbeid og bidragsyter til KV/LVF		
Midt-Østen; bla ELCJHL, MECC, Augusta Victoria mv	KN-KV-LVF-KM-UD	
EAPPI, Ledsagerprogrammet (KV)	KN-KM-NKR-MKR	
Fredsplattformen	NKR-KN-MKR-DIGNI-CARITAS	
Kirkelig Flerkulturelt nettverk	NKR, mange	
KUI/KISP/MRU, samarbeid i fagkomiteer	KN er representert	
Trosopplæringssamarbeid, felles prosjekter, brosjyre	KN-KM Global-Dnk	
Skaperverk og Bærekraft	KN-Dnk-NKR	
Klimapolitikk og FNs klimakonferanser	ACT, APRODEV, MKR, KN, NKR, FORUM++	
Interfaith-arbeid	Gj. bl.a. STL, IRN, ECRL	
Romfolk, prosjekt i Romania,	Oslo bispedømme, Bymisjonen, KN	
Øvrig land/tema samarbeid	Diverse løpende	
Arms Trade Treaty, etikk og våpenhandel	KV-MKR-UD	
Skatteparadiser, illegitim gjeld mv	KISP	
Utviklingspolitikk, lobby	UP-KISP	
V-aksjonen 2014; «Vann og sanitær»		2014
Reformasjonsjubileet, diakoni?		2015-2017

Med bakgrunn i dette og innledning fra Kirkens Nødhjelps generalsekretær, foreslås følgende *samtalepunkter* i Mellomkirkelig råds diskusjon:

- A) En generell debatt med utgangspunkt i årsmeldingen og Anne-Marie Hellands innledning.
- B) En samtale om helhetlig misjon med utgangspunkt i KM-vedtak 7/12 og Kirkens Nødhjelps plass i dette.
- C) Innspill til strategisk samarbeid framover, inkludert økonomisk støtte fra menighetene (jf. punkt 5. og 6. i vedlegg til statutter)

PROTOKOLL FOR KIRKENS NØDHJELPS REPRESENTANTSKAPSMØTE 2013

Sandnes 24. juni

Oslo bispedømmeråd	Wenche Fladen	Spes. oppnevnt
Borg bispedømmeråd	Andreas Henriksen Aarflot	
Hamar bispedømmeråd	Eleanor Brenna	
Tunsberg bispedømmeråd	Kjell Rune Wirgenes	
Agder bispedømmeråd	Jan Olav Olsen	Ordfører
Stavanger bispedømmeråd	Arve Dalby	
Bjergvin bispedømmeråd	Ivar August Bye	
Møre bispedømmeråd	Knut Johan Rønningen	
Nidaros bispedømmeråd	<i>forfall</i>	
Sør-Hålogaland bispedømmeråd	Tor B. Jørgensen	
Nord-Hålogaland bispedømmeråd	Ingrid Røstad Fløtten	Vara
Den norske kirkes Kirkemøte	Kjetil Aano	
	Einar Tjelle	Vara
	Åshild Solgaard	
	Herborg Finnset Heiene	Vara
	Vidar Mæland Bakke	
	John Erland Boine	
	Gunnhild Nordgaard Hermstad	
Samisk Kirkeråd		
Ungdomsrepresentant		
Den Indre Sjømannsmisjon	ingen oppnevning	
Norges Samemisjon	<i>forfall</i>	
Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag	<i>forfall</i>	
Norges KFUK-KFUM	Camilla Oulie Eskildsen	
Den Evangelisk Lutherske Frikirke	Ingar Bø	
De Frie Evangeliske Forsamlinger	<i>forfall</i>	
Det Norske Baptistsamfunn	Jan Sæthre	
Det Norske Misjonsforbund	Viggo Koch	
Frelsesarmeen	Magna Våje Nielsen	
Metodistkirken i Norge	<i>Forfall</i>	
Pinsebevegelsen i Norge	Hanne Miriam Andersen	
Observatører		
NORME	Ragnhild Mestad	
Global Aid Network	Tarjei Indrebø	
Norges Kristne Råd	Knut Refsdal	
Styret		
	Kjell Nordstokke	Styreleder
	Martin Kulild	
	Dag Opedal	<i>Forfall</i>
	Billy Taranger	<i>Forfall</i>
	Brita Bye	Nestleder
	Frank Grimstad	
	Paul Dahlø	<i>Forfall</i>
	Ingeborg Midttømme	<i>Forfall</i>
	Katharina Ringen Asting	
	Liv Snesrud	Ansattes representant
	Arne Dale	Ansattes representant
	Ingrid Aas-Borge	CM-leder
Administrasjonen		
	Anne-Marie Helland	Generalsekretær
	Torbjørn Buer	Ass. Generalsekretær
	Hanne Elisabeth Serch-	
	Hanssen	HR-sjef
	Eivind Aalborg	Utenlandssjef
	Harald Nyeggen Sommer	ass. utenlandssjef
	Wenche Fone	Leder utviklingspolitisk avd. <i>forfall</i>
	Liv Hukset Wang	Kommunikasjon- og
		Innsamlingssjef
	Anders Østeby	Økonomisjef
	Siv Bonde	Nettverksleder
	Olav Myrstad	Regionskonsulent
	Roald Guttormsen	Regionskonsulent
	Linn Ekeli	RS-sekretær

Sak 05/2013 FASTSETTELSE AV REVISJONSHONORAR FOR 2012

Representantskapet fattet følgende enstemmige

VEDTAK:

Ordinært revisjonshonorar for 2012 fastsettes til kr. 566.000,-.

Sak 06/2013 VALG AV STYRELEDER FOR KIRKENS NØDHJELPS STYRE FOR PERIODEN FRA RS 2013 – T.O.M. RS 2016

Valgkomiteens leder Ivar August Bye presenterte valgkomiteens innstilling. Det kom ikke forslag til andre kandidater. Det var 22 stemmeberettigede til stede under valget.

Representantskapet fattet følgende enstemmige med akklamasjon

VEDTAK:

Kjell Nordstokke gjenvelges som styreleder for perioden fra RS 2013 t.o.m. RS 2016.

Ordfører Jan Olav Olsen gratulerte styreleder som gjenvalgt. Styreleder Kjell Nordstokke takket Representantskapet for tilliten.

Sak 07/2013 VALG AV MEDLEMMER TIL KIRKENS NØDHJELPS STYRE FOR PERIODEN FRA RS 2013 – T.O.M. RS 2016

Valgkomiteens leder Ivar August Bye presenterte valgkomiteens innstilling. Det kom ikke forslag til andre kandidater.

Det ble åpnet for inntil to valgtaler per kandidat. Einar Tjelle fremmet Ottar Mæstads kandidatur, Jan Sæthre fremmet Inger Marit Nygårds kandidatur.

Det var 22 stemmeberettigede til stede under valget. Alle stemmesedlene var gyldige.

VEDTAK:

Følgende personer velges som medlemmer av styret for perioden fra RS 2013 t.o.m. RS 2016:

Inger Marit Nygård ble valgt med 17 stemmer

Katharina Ringen Asting ble gjenvalgt med 14 stemmer

Ottar Mæstad fikk 11 stemmer

Issel Vartdal fikk 2 stemmer.

Ordfører gratulerte Katharina Ringen Asting som gjenvalgt. Styreleder takket uttredende styremedlem Frank Grimstad for godt utført arbeid, og sender ham en hilsen på vegne av Representantskapet.

Sak 08/2013 DIALOG: SAMARBEIDET MELLOM OPPDRAGSGIVERNE OG KIRKENS NØDHJELP MOT ÅR 2020

Generalsekretær Anne-Marie Helland holdt en innledning.

1. Hva betyr det for den enkelte menighet å være oppdragsgiver for Kirkens Nødhjelp?

Representant for Hamar bispedømme Eleanor Brenna, og representant for Den Evangelisk Lutherske Frikirke Ingar Bø holdt hver sin innledning.

Det ble deretter åpnet for debatt hvor følgende hadde ordet:

Roald Guttormsen, Wenche Fladen, Vidar Mæland Bakke, Kjell Nordstokke, Billy Taranger, Tor B. Jørgensen, Siv Bonde, Arve Dalby, Gunnhild Nordgaard Hermstad og Knut Refsdal.

Misjon til forandring – Utdfordringene fra Edinburgh 2010

Kirkemøtekomiteens merknader

Komiteen legger saksorienteringen til grunn for sin behandling, og konsentrerer seg om noen utvalgte problemstillinger. Vi vil understreke kontinuiteten fra grunnlagstenkningen og vedtakene fra Kirkemøtets behandling av misjonssaken i 2005, samt de sterke utfordringene fra Ungdommens Kirkemøte (UKM) 2010. Vår behandling bygger også på flere andre Kirkemøte-saker, blant annet Kirkemøtets behandling av saken «Kristne innvandrere og menighetene i Norge» (KM 07/09).

I vår tid ser vi et *paradigmeskifte* i kristen misjon, i tenkning og i praksis. Majoriteten av den kristne kirke befinner seg nå i det globale sør og øst. Samtidig har kristne fra andre deler av verden forflyttet seg til den vestlige verden. Menigheter i Den norske kirke berikes av kristne innvandrere, samtidig som vi har fått mange nye migrantmenigheter. Misjonsoppdraget er gitt til oss i fellesskap, og komiteen mener at det ligger et stort potensiale til økt misjonsengasjement gjennom å ta våre felles ressurser i bruk. Den norske kirke er selv et resultat av misjon, og i nyere tid har våre misjonsorganisasjoner bragt evangeliet videre til andre folkeslag gjennom trofast tjeneste. Vi gleder oss over å være del i Guds misjon, som formidler det kristne budskap om frelse, og gjennom praktisk misjonsarbeid søker å fremme forsoning, verdighet og håp.

Vi ser klarere hvordan evangelisering og diakoni henger sammen i misjonsoppdraget og hvordan misjon angår alle sider ved menighetslivet. Dette utfordrer oss til å se sammenhengene med andre kirkemøte-saker. Det er for eksempel en klar forbindelse mellom en helhetlig forståelse av misjon og saken om Skaperverk og Bærekraft.

Komiteen gleder seg over tilnærmingen i vår tid mellom den evangelikale bevegelse og den økumeniske bevegelse i økende felles forståelse av helhetlig misjon, noe som ble tydeliggjort i Edinburgh 2010-prosessen.

Impulsene herfra utfordrer oss på en radikal måte. En ny misjonstenkning og praksis har allerede utfordret til oppgjør med mørke sider av kirke- og misjonshistorien, med maktmisbruk og sår som vestlig misjonsvirksomhet har forårsaket. Det er et behov for å arbeide mer med forsoningsprosesser. I tillegg er det viktig å imøtegå fordommer og feilaktige forestillinger om hva misjon faktisk handler om, slik at flere vil kjenne stolthet og frimodighet til å bringe evangeliet videre, i ord og handling.

Vi utfordres av trossøsken i andre deler av verden som viser oss hvordan disippelskap - et liv i etterfølgelse og forsoning - henger sammen med levende spiritualitet og åndelig fornyelse. Dette angår på en særlig måte oss som kirke og som kristne enkeltmennesker i et av verdens rikeste land. Vi utfordres alle til å leve i tråd med Guds vilje i vårt forvalteroppdrag, nestekjærlighet og i arbeid for rettferdig fred. Skal vårt vitnesbyrd bli troverdig, må også våre liv vise at vi er Kristi etterfølgere.

Edinburgh 2010-prosessen har fornyet fellesskapet mellom kirkene, og knyttet den evangelikale og den økumeniske bevegelsen tettere sammen i forståelsen av misjon som det å forkynne evangeliet i ord og gjerning. Det er en økende bevissthet i det globale økumeniske fellesskapet om sammenhenger mellom misjon, respekt for menneskerettigheter og vern om skaperverket. Dette inspirerer til fornyet misjonsengasjement i vår kirke og oppmuntrer oss til et videre perspektiv og nye samarbeidsrelasjoner i norsk misjonsarbeid.

Samarbeid Menighet og Misjon (SMM) er et godt og tjenlig redskap for misjonsarbeid i Den norske kirke. Misjonsorganisasjonene i SMM er viktige for den lokale menighets misjonale identitet. Kirkemøtet gleder seg også over andre misjonsorganisasjoner, diakonale organisasjoner, institusjoner og barne-/ungdomsorganisasjoner som bidrar til å realisere kirkens helhetlige misjonsoppdrag.

På denne bakgrunn foreslår komiteen følgende utfordringer:

Kirkemøtets vedtak:

1. Kirkemøtets utfordringer til alle døpte:

- a) «Slik vi blir døpt på grunnlag av dåps-/misjonsbefalingen, blir vi også døpt til selv å ta del i den. Vi har som kristne en identitet som personer som er sendt». (UKM 3/2010) Kirkemøtet oppfordrer Den norske kirkes medlemmer til disippelskap og etterfølgelse: Søke Kristus, dele troen og vise omsorg for vår neste og skaperverket. Kirken utfordrer derfor alle sine medlemmer til personlig givertjeneste og forbruksmønstre som bidrar til global rettferdighet og vern om skaperverket.
- b) *Alle døpte er kalt til å vitne om, og dele sin tro* i hverdagen. Med frimodighet og respekt for andre mennesker skal menighetens trosopplæring og gudstjenesteliv utruste de døpte til dette som en del av menighetens misjonsarbeid.

2. Kirkemøtets utfordringer til menighetene:

- a) Kirkemøtet utfordrer lokalmenigheten til å se sendelsesdimensjonen i sitt arbeid med evangelisering, diakoni og økumenikk. Kirkemøtet oppfordrer menighetene til at et slikt *helhetlig misjonsengasjement styrkes* i forkynnelsen, synliggjøres i gudstjenester og i arbeid med lokale planer for trosopplæring, diakoni og kultur.
- b) Kirkemøtet vil særlig framheve *trosopplæringens betydning* i denne sammenheng. Vi oppfordrer menighetene til å legge til rette for arenaer hvor barn og unge, uavhengig av funksjonsevne, kan bli trygge på egen tro, og utrustes til å dele sin tro med mennesker med annet livssyn i dialog og respekt.

- b) Kirkemøtet oppfordrer Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd til å arbeide videre med *forsoningsprosesser* også i forhold til de sår norsk kirke og misjon har vært med på å skape.
- c) Kirkemøtet ber Mellomkirkelig råd gjøre Oslokoalisjonen for tros- og livssynsfrihet sine «Recommended Ground Rules for Missionary Activities» kjent i menighetene. Kirkemøtet forventer at all misjonsvirksomhet i Den norske kirke og i samarbeidende misjonsorganisasjoner skjer i tråd med disse *etiske retningslinjene*.
- d) Kirkemøtet ber om at Bispemøtet og Mellomkirkelig råd jobber videre med spørsmål knyttet til *religionsteologi, kulturforståelse og dialog*, samt praktiske spørsmål om kirkens forhold til andre religioner og det flerreligiøse samfunnet.

5. Kirkemøtets utfordringer til misjonsorganisasjonene

- a) Kirkemøtet oppfordrer misjonsorganisasjonene til et *sterkere økumenisk engasjement*.
- b) Kirkemøtet utfordrer SMM-organisasjonene til å styrke arbeidet med å tilby menighetene misjonsprosjekter med praktisk tilrettelagt stoff som enkelt kan anvendes i menighetenes arbeid, særlig i trosopplæring.

(Enstemmig vedtatt)